

Nr 259.

Av herr **Lindhagen**, om åtgärder till främjande av kooperativa jordbruk.

Under nuvarande konjunkturer är det omöjligt för en jordbruksarbetare att skaffa sig ett eget småbruk, åtminstone då nya byggnader skola uppföras. Byggnadskostnaderna voro redan förut för stora, nu äro de omöjliga.

Den enda utvägen för många har då visat sig vara, att flera sammanslå sig för att arrendera ett stort jordbruk och driva det kooperativt. Tillfällen till sådana arrenden givas ganska rikligt, och intresse förefinnes därför bland jordbruksarbetare. Svårigheten ligger emellertid i att erhålla kredit för anskaffande av nödvändiga inventarier. Kooperativa förbundet beviljar ingen kredit för sådant ändamål. I bank kunna penningar icke heller fås, annat än emot fullt känd och vederhäftig borgen, vilken ej står jordbruksarbetaren till buds. De nya kreditordningar för jordbruk, som nyligen skapats genom statens förmedling, hava icke förutsett ett sådant fall som det förevarande.

Det finnes då ingen annan utväg än att staten kompletterar sina omsorger om jordbrukskrediten även för detta fall. Det vore, såsom erkännes inom sakkunniga kretsar, jämväl av stort allmänt intresse, att ett dylikt experiment med kooperativt jordbruk fick äga rum. Jag känner till ett lag på omkring åtta driftiga jordbruksarbetare, som sträva allt vad de kunna för att förverkliga en sådan tanke. De hava sina planer färdiga, kalkylerna äro underställda sakkunniga och godkända, och de äro själva övertygade om, att företaget skall ekonomiskt gå bra. Det som felas dem är emellertid penningar.

Enligt min åskådning tillkommer det statsmakten att jämna vägarna för icke blott stora mäktigare grupper av medborgare utan även för fåtalen samt att tillhandahålla olika utvägar för det ifrågavarande viktiga ändamålet.

Det hemställas alltså:

att riksdagen, till främjande av kooperativt jordbruk mellan jordbruksarbetare, ville:

1) anhålla, att Kungl. Maj:t måtte uppgöra en plan för uppmuntrande av sådant jordbruk samt för riksdagen framlägga densamma, i den mån riksdagens medverkan erfordras;

2) i avvaktan på förenämnda utredning bevilja ett anslag på femtiotusen kronor att på de villkor Kungl. Maj:t kan bestämma omedelbart utlämnas såsom lån för ändamålet med rätt för Kungl. Maj:t att disponera beloppet redan innevarande år.

Stockholm den 26 januari 1917.

Carl Lindhagen.